

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Kultuurikorralduse õppekava

Janeli Nielson

KOOLITEATER 2018 VALGAMAA VOOR

Loov-praktiline lõputöö

Juhendajad: Hannele Känd, MA;

Allan Kährik, MA

Kaitsmisele lubatud: .....

.....

Viljandi 2018

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ÜLEVAADE MTÜ KUNGLAST	4
2. KOOLITEATER 2018 VALGAMAA VOOR	6
2.1 Kooliteatri ajaloost.....	6
2.2 Kooliteatri missioon, visioon ja eesmärgid.....	6
2.3 Kooliteatri sotsiaal-majanduslik mõju ja seotus paikkonna arenguga.....	7
3. KOOLITEATER 2018 VALGAMAA VOORU KORRALDUSTÖÖ	10
3.1 Projektietapid	10
3.2 Korraldusmeeskond ja selle juhtimine.....	12
3.3 Eelarve ja selle täitmine	13
3.4 Programm.....	15
3.5 Turundus	16
3.6 Riskianalüüs.....	17
3.7 Tulemused, probleemid ja hinnang sündmusele	17
4. ENESEREFLEKSIOON	19
KOKKUVÕTE	22
KASUTATUD ALLIKAD	23
LISAD	25
Lisa 1. Festivali korralduse- ja turundusplaan	25
Lisa 2. Aruanne Valga vallale.....	27
Lisa 3. Eelarve	29
Lisa 4. Festivali programm	30
Lisa 5. Tehniline ajakava heli- ja valgustehnikutele.....	31
Lisa 6. Garderoobide kasutamise kava	32
Lisa 7. Festivali plakat	33
Lisa 8. Riskianalüüs.....	34
SUMMARY	37

SISSEJUHATUS

Käesolev töö on osa minu Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia kultuurikorralduse eriala loov-praktilisest lõputööst. Töö eesmärgiks on analüüsida ja põhjendada minu loov-praktilise lõputöö Kooliteater 2018 Valgamaa vooru korraldust ja minu ülesandeid projektijuhi/peakorraldajana projekti käivitamisest lõpetamiseni.

Kooliteater 2018 Valgamaa voor toimus 23. märtsil 2018 Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses. Sündmuse korraldavaks juriidiliseks kehaks on MTÜ Kungla ning projekti teostajateks, minu juhtimisel, vabatahtlikud koolinoored Valgamaalt. Korraldusprotsess algas novembris 2017 ning lõppes mais 2018.

Minu eesmärgiks on alati olnud mõne sündmuse korraldamine kodukohas. Niisiis sai minu loov-praktiliseks lõputööks valitud just Kooliteater 2018 Valgamaa voor, kus olen ise aastaid osaleja olnud ning ka kultuurikorralduse praktika raames sai Kooliteater 2016 algklasside vabariiklikul voorul peakorraldaja parema käena oskusi sama MTÜ alt proovile pandud. Antud festival on minu esimene suur projekt, mille juht ma olen olnud.

Kirjaliku töö eesmärgiks on luua loomingulisele projektile laiem kontekst ja seda analüüsida läbi praktiliste kogemuste ning teoreetiliste teadmiste. Töö on jaotatud neljaks peatükiks: esimeses annan ülevaate MTÜ Kunglale, teises tutvustan Kooliteatri ajalugu, eesmärke, visiooni ja missiooni. Kolmandas peatükis peatun täpsemalt Kooliteater 2018 Valgamaa vooru korraldusel ning annan oma tegevusele teoreetilise aluse. Neljas peatükk on refleksioon oma tööle projektijuhi/peakorraldajana.

Antud töös kasutatud allikatest tootsin välja Algis Perensi projektijuhtimise raamatu, Mark De Rondi „Meeskond ja Mina“ ning P. Kotleri „Kotleri turunduse.“ Samuti on minu ühtedeks põhitöövahenditeks saanud MTÜ Kungla põhikiri ning Valgamaa arendukavad ja strateegiad.

1. ÜLEVAADE MTÜ KUNGLAST

Mittetulundusühing (edaspidi MTÜ) on vabatahlik ühendus, mille eesmärk ei tohi olla tulu teenimine. Läbi oma tegevuse tuleb panustada ühiskonda ning oma töös lähtuda enesele seatud eesmärkidest. MTÜ asutamiseks tuleb sõlmida asutamisleping, kinnitada põhikiri ja kanda antud ühing mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse. (Loov Eesti, 2018)

Mittetulundusühing „Kungla“ loodi 2004 aastal. MTÜ Kungla on eraõiguslik juriidiline isik, kelle põhitegevuse korraldamiseks on kasutada pangaarve, iseseisev bilanss, pitsat ja sümboolika. MTÜ Kungla juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigis kehtivatest seadustest ja normatiividest ning MTÜ põhikirjast kui ka üldkoosoleku otsustest. (Mittetulundusühing „Kungla“...2004)

MTÜ Kungla töötab oma põhikirja alusel. Põhikirja järgi on tema eesmärkideks korraldada koolitusi ning sündmusi, toetada kultuuri- ning spordisündmusi, aidata kaasa kultuuri ja noorsootöö edendamisele Valga linnas, vallas ja maakonnas. Kuigi MTÜ Kungla on maakonnas tunnustatud korraldaja on tema peamiseks eesmärgiks siiski arendada just teatritegevust. MTÜ on 14 tegevusaasta jooksul osalenud või ise algatanud üle poolesaja projekti, millest enamik on muusikalilavastused. (Kunglamuusikalid. 2018)

MTÜ Kungla on oma struktuurilt pigem lame (Alas 2008, lk 89). Struktuuril on kolm tasandit: üldkoosolek, juhatus ning MTÜ liikmed. Organisatsiooni struktuuriks nimetatakse organisatsioonis olevate ametikohtade mudelit, mille läbi pannakse paika omavahelised suhted ja tööjaotus (Alas 2008, lk 79). MTÜ Kungla kõrgeim organ on üldkoosolek. Üldkoosolekust peavad teadma kõik liikmed ning neil peab olema ka hääleõigus ja võimalus saada juhatusse valitud. MTÜ liikmete väljaheitmine ja uute vastuvõtt, juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine, kõigi tööd puudutavate dokumentide kinnitamine ja organisatsiooni reorganiseerimine kui ka likvideerimine kuuluvad üldkoosoleku ainuvõimkonda. Järgmine struktuuri organ MTÜ Kunglas on juhatus ja selle esimees. Juhatusse peab kuuluma vähemalt

kaks inimest, kes omavad MTÜ nimel allkirjaõigust. Juhatuse ülesandeks on MTÜ ajaajamine ja tegevuse korraldamine ning lepingute sõlmimine ning MTÜ rahaliste kui ka füüsiliste varade hoidmine. Juhatuse annab oma tegevusest aru üldkoosolekule. (Mittetulundusühing „Kungla“... 2004)

MTÜ Kungla rahastus on projektipõhine ning lisaks kasutatakse ka omatulu. Omatulu on tulu, mida võib kasutada ainult ühenduse eesmärkide elluviimiseks, nagu töötasud, ruumide rent jne (MAKIS 2018). Igaks planeeritavaks sündmuseks esitatakse rahastustaotlus sündmuse eesmärki toetava rahastaja poole.

2. KOOLITEATER 2018 VALGAMAA VOOR

2.1 Kooliteatri ajaloost

Esimene õpilaste teatrifestival toimus 1982. aastal. Kooliteatri pikaajaline traditsioon on unikaalne, ning sarnast iga-aastast riigifestivalide süsteemi Baltikumis ega põhjamaades ei leidu. Vabariiklik Kooliteatrite festival toimub igal aastal, erinevas kohas ja seda kolmes erinevas vanuseastmes. Alates 1990. aastast hakati festivali korraldama kahes vanuseastmes – keskaste (5.-9. klassi õpilased) ja keskkooli õpilased. 2002 lisandus kolmas, algklasside osa. (EHL, 2018) Minu korraldada oli Kooliteater 2018 Valgamaa voor, mis tähendab seda et festivalil valitakse välja iga vanuserühma parimad oma maakonda vabariiklikul Kooliteatri festivalil esindama.

2.2 Kooliteatri missioon, visioon ja eesmärgid

Missioon on õigustus millegi loomiseks. Missiooni ülesandeks on eesmärgi nimel omavahel siduda organisatsiooni liikmed ja anda alus ühistele jõupingutustele (Alas, Liigand, Virovere 2005, lk 22) Kooliteater 2018 Valgamaa vooru korraldamisel pidasime missioonina silmas mõtisklust teatri tähtsusest lastele: „Esinemiskunstide, eelkõige teatri, õpetamine on privileeg, aga ka vastutus. Kui see on tehtud hästi, võib see suuresti muuta noore inimese elu. Kui see on aga tehtud halvasti, siis võib see muuta noore inimese enesekindlusetuks ja hoida tema arengut tagasi. Seetõttu on kooliteater õpilasele olulisim võimalus teatrikunstiga tegelemiseks. Õpetaja/juhendaja roll on suur.“ (EHL, 2018).

Visioon on kaugem tulevikunägemus ning eesmärk milleni püüeldakse, samuti peaks visioon olema lihtne ning tabav (Alas, Liigand, Virovere 2005, lk 22). Kooliteater 2018 Valgamaa vooru visiooniks oli noortes teatripisiku säilitamine ning eneseareng läbi lavalise tegevuse.

Kooliteatrite tegevuse peaülesanded on läbi aegade olnud (EHL, 2018):

1) Isiklike võimete ja oskuste arendamine konkreetsete teatritegevuste kaudu.

- 2) Õpilastele läbi praktilise teatritegevuse võimaluse andmine eneseavastamiseks oma isiksuse mõistmiseks ja mitmekülgseks arendamiseks.
- 3) Õpilastele võimaluse andmine oma eneseväljendusoskuse arendamiseks.
- 4) Eesti keele hoidmine ja kasutamine loovas eneseväljenduses.
- 5) Sotsiaalses keskkonnas tegutsema õppimine.
- 6) Suhtlemine kultuurses loovkeskkonnas.
- 7) Enesedistsipliini arendamine loovtegevuste kaudu.
- 8) Teatrikunsti väljendusvahenditega tutvumine ja kasutamine eneseväljendamiseks.
- 9) Õpilaste huvi äratamine teatri kui kunstiliigi vastu.
- 10) Kultuurse teatritarbija kujundamine.
- 11) Kultuuriruumi laiendamine.

Organisatsiooni eesmärk või ka põhiülesanne on psühholoogiline tunnus, mille organisatsioon enese tegevuse aluseks võtab (Alas, Liigand, Viorevere 2005, lk 22). Eesmärgi püstitades lähtuti Eesti Harrastusteatri Liidu poolt püstitatud peaülesannetest. Kooliteater 2018 Valgamaa voor peaesmärgiks on korraldada festival, kus selguksid Valgamaa esindajad vabariiklikule festivalile. Algeesmärgideks on noortele pakkuda parimat võimalikku keskkonda laval esinemiseks ja võimalust näha ja tutvuda endaga sarnaste huvidega noortega.

2.3 Kooliteatri sotsiaal-majanduslik mõju ja seotus paikkonna arenguga

Eestis toimib igal aastal palju kultuurisündmusi ning lisaks kultuurilise väärtuse andmisele ja meelelahutusele mõjutavad need sündmused ka kohalikku majandust ning tuntust (Eesti Konjunkturiinstituut 2012, lk 3). Lähtudes Eesti Konjunkturiinstituudi uurimusest kultuurisündmuste sotsiaal-majanduslikust mõjust kogu ümbritsevale keskkonnale valmis alljärgnev tabel.

Tabel 1. *Kooliteater 2018 Valgamaa voor sotsiaal-majanduslik mõju* (allikas: Eesti Konjunkturiinstituut 2012, lk 15)

Mõju liik	Mõju
Majanduslik	Festivali kohale lähedal asuvate kohvikute ja poodide sissetulek suurenes; Suurenenud käive bussifirmadele;

Turism/kaubandus	Noortel oli vaba aega ning võimalust omal käel Valga linna külastada; Pealtvaatajate seas oli ka inimesi teistest maakondadest;
Keskkondlik	Festivalil prooviti kasutada võimalikul vähe paberit (kavad elektroonselt) ning igale külastajale eraldi jagamiseks mõeldud kavalehti polnud; Võimalusel prügi sorteeriti;
Sotsiaalne/kultuuriline	Koostöö õppimine nii korraldusmeeskonnale kui ka festivalist osavõtjatele; Palju uusi kontakte ning tutvuseid edaspidiseks korraldustööks kõigile meeskonna liikmetele; Sarnaste huvidega inimeste võimalus oamavahel suhelda; Enesega sarnaste huvidega inimese leidmine ning võimalused mitme trupi koostööks;
Psühholoogiline	Uhkustunne nii osalejates kui ka korraldusmeeskonnas; Eneseväljendamise võimalus; Paljudele lastele oli maakondlik kooliteatri voor esimene suur laval esinemine ning teatrifestival üldse;
Poliitiline/administratiivne	Valitud said maakonna esindajad vabariiklikele festivalidele; Suurenenud koostöö omavalisuse, korraldava MTÜ ning Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse vahel;

Kooliteater 2018 Valgamaa voor omas suurt seotust paikkonna noorsoo ning kultuuri arenguga. Valgamaad puudutavad arengukavad panevad ette, et noorsootöö valdkonnas suurendatakse võimalusi noorte loovuse arendamiseks, omaalgatuseks ja ühistegevusteks. Samuti tuleb anda noortele võimalus otsustusprotsessides osaleda ning olla loov ja julge, ettevõtlik ning julgeda asju teha omamoodi. Valga maakonna noor tahab areneda ja algatada, on ettevõtlik, analüüsivõimeline ning teeb ka algatatu teoks. Valgamaa noor tahab ja oskab võtta vastutust ning täidab seda tehes kõiki Eesti Vabariigi seadusi. (Arengustateegia... 2014; Valgamaa Noorsootöö... 2008, lk 18)

Kooliteater 2018 Valgamaa voor toetab igati Valgamaa kui ka Valga linna kultuuri ja turismi arengut. Lähtudes Arengustrateegiast „Valgamaa 2020“ tuleb turismi edendamiseks suurendada

valmisolekut kultuuriturismi pakkumiseks ning püüelda selle poole, et aastaks 2020 oleksid Valgamaal atraktiivsed kogukonnakeskused, kus on aktiivne noorsootöö, huvi- ja sporditegevus. Samuti püüeldakse selle poole, et aastaks 2020 on igas kogukonnakeskuses eestvedajate rühm, kes kultuuri-, spordi-, huvi- ning noorsootööd edendaksid. (Arengustrateegia... 2014, lk 26, lk 35-37) Kooliteater 2018 Valgamaa voor toetas arengustrateegias välja toodud punkte: maakonnas toimus laia huvi pakkuv sündmus, maakonnakeskuses said kokku maakonna aktiivsed ja andekad noored, rühm noori sai maakondlikult tähtsa sündmuse korraldamise kogemuse.

3. KOOLITEATER 2018 VALGAMAA VOORU KORRALDUSTÖÖ

Selles peatükis kajastuvad projektietapid, eelarve, programm, turundus, riskianalüüs ning hinnang festivalile. Kooliteater 2018 Valgmaa voor (edaspidi festival) toimus 23. märtsil 2018 Valga Kultuuri- ja Huvilakeskuses. Osalema ootasime vähemalt kümnet Valga maakonna noortest koosnevaid teatri- ja näitetruppe, registreerus ja osales 12 erinevat truppi.

3.1 Projektietapid

„Projektides eristatavad etapid on käivitamine, kavandamine, läbiviimine ja lõpetamine.“ (Mägi 2011)

Käivitamine

Projekti käivitamise faasis tuleb leida probleem mida lahendada, panna paika tulemus mida saavutada tahetakse, hinnata idee aktuaalsust ja teostatavust ning tuleb leida milleks ja kuidas on vaja rahastust (Mägi 2011).

Projekti käivitamise faas algas 2017. aasta lõpus. 2018. aasta alguseks olid paigas teostatavad ideed, rahastusvõimalused ja strateegia. Need pandi paika projektijuhi Janeli Nielsoni ja projektijuhi abi Siiri Põldsaare poolt. Samuti tuli sel perioodil üle vaadata eelmiste aastate projektid ning nende kulu- ning tuluallikad, saada võimalike osalejate kontaktid ja otsustada mida sel aastal tehakse teisiti ning mis eelmistest aastatest toimib ja ka uuele projektijuhile sobib. Eelnevate festivalide dokumentatsiooniga tutvudes otsustasin jääda samade rahastajate ning üleüldise festivali ülesehituse juurde. Siiski leidsin, et rohkem tuleks tähelepanu pöörata vabatahtlike juhendamisele ja kaasamisele.

Kavandamine

Projekti kavandades tuleb püstitada pikemad eesmärgid, koostada tegevuskava, leida sobivad projektimeeskonna liikmed, kokku panna eelarve ning teha endale ja meeskonnale selgeks projekti puudutavad asjaolud (Mägi 2011).

Festivali kavandamine algas 2017. aasta novembris. Peaesmärgiks oli korraldada Kooliteater 2018 Valgamaa voor, kus selguksid Valgamaa esindajad vabariiklikule festivalile. Et ka valik nii maakonna inimestele ja teatritruppidele õige tunduks, tuli igasse vanuseastmesse leida võistleva vähemalt kolm etendust. Tegevuskava (Lisa 1) pandi algselt kokku kuutäpsusega, hilisemalt peeti tööde ja tegemiste üle aru kahes tabelis: tehtud ja tegemata vajalikud tööd. Palju tuli projektijuhi abi Siiriga koos asju läbiarutada, sest minul kui projektijuhil ei olnud allkirjaõigust MTÜ Kungla nimel. Rahastustaotluste, lepingute ja arvete koostamisel tuli tegutseda kahekesi.

Meeskonna koostamisest ja selle juhtimisest on täpsemalt juttu peatükis 3.2 ning eelarvest ja selle täitmisest peatükis 3.3.

Läbiviimine

Projekti läbiviimisel toetusin oma varasematele kogemustele, mis praktikatel saanud olen. Teadvustasin endale, et olen piisavalt kogenud ja enesekindel, et kogu festival laabuks viperusteta ning probleemide tekkimisel suudan piisavalt kiirelt reageerida ja probleemid võimalikult hästi lahendada. Praktikatest olen õppinud, et peakorraldaja ei tohi endale võtta mitte ühtegi ülesannet, mis ta kuhugile aheldaks või ei lubaks ringiliikuda ning kiirelt reageerida. Kuigi mul endal otsest ülesannet ei olnud, proovisin igal võimalusel abistada oma vabatahlikke ja olla kursis kõigega, mis toimub nii lava taga kui ka saalis. Suhtlesin meediaga, tehnilise meeskonnaga, toitlustajaga ning lahendasin jooksvaid probleeme. Oma meeskonnaga suhtlesime tekstsõnumite ja helistamise teel. Kõige tihedam suhtlus toimus päevajuhtide ja tehnilise meeskonnaga.

Projekti lõpetamine

Projekti lõpetamise faasis antakse hinnang meeskonna tööle ja vastavusele eesmärkidele. eelarvest kinnipidamisele ning tegevuste vastavust planeeritule. Tähtis on ka märgata ning hinnata mõju keskkonnale ja ühiskonnale laiemalt. (Mägi 2011)

Projekti lõpetamise eest vastutab peakorraldaja ning projektijuht. Palju oli abiks minu parem käsi ning eelmiste aastate peakorraldaja Siiri Põldsaar. Kuna sündmus toimus MTÜ Kungla alt, läks osa aruandlusest kohe S. Põldsaare esitada, sest MTÜ Kungla esitab Valga Vallale ühtse aruande (Lisa 2). Minule jäi teha aruandlus Eesti Kultuurkapitali Valgamaa Ekspertgrupile. Projekti lõpetades selgus, et tuli pisut muudatusi tegevuskavas ning saime soovitusi vähem meediakajastust.

3.2 Korraldusmeeskond ja selle juhtimine

Mark De Rond'i järgi on meeskonna hea toimimise aluseks kõikide meeskonna liikmete „mina“ aktsepteerimine ja inimlikkuse väärtustamine. Meeskond toimib hästi just tänu indiviidide erinevustele, otsides tasakaalu entroopia, sünergia, pinge ning ühistöö vahel. (De Rond 2013, lk 31).

Festivali korraldusmeeskonda kokku pannes teadsin kohe, et tahan toimida selliselt nagu korraldustöö praktika raames, kui olin vabatahtlike juht. Tore oli saada oma meeskonda 90% ulatuses samad vabatahtlikud, kellega tegelesin juba praktika ajal. Teadsin nende tugevaid ja nõrku külgi, meeskonnatöövõimet ning pühendumust. Meeskonnaliikmete värbamisel kasutasin otsesuhtlust ning seletasin igale vabatahtlikule tema tööülesanded ka kirjalikult ära. Peamised ülesanded ja vastutajad pandi paika koosolekul, mida oli kolm. Info jagamiseks oli meil meeskonna Facebooki grupp, kus olid leitavad kõik tegevuskavad ja vajalikud kontaktid.

Festivali korraldades ja projekti läbiviies kasutasin hierarhilist juhtimisstruktuuri. Sellise juhtimisstruktuuri puhul on projektil kindel juht, kellel on kindlad pädevused ja vastutus. (Perens 2001, lk 102) Projekti juhtides ei tahnud ma olla ainult käske jagav ja kontrolliv organ. Kogu tegevuse eest vastutasin küll mina, kuid ei tahtnud et vabatahtlikud end kuidagi madalamatena kui mina tunneksid. Hindasin seda, kui minu poolt antud ülesanded said õigeaegselt täidetud ja kokkulepetest peeti kinni, oldi mõtetega oma ülesannete juures ja ei veedetud niisama aega. Olles oma meeskonnas kindel, panin neile südamele ainult kolm asja: publikusse ja osalejatesse suhtume viisakalt, nii kaua kui sa teed oma tööd, on kõik korras ning kui ei oska probleemile lahendust leida, siis võta ühendust peakorraldajaga.

Kogu meeskond sai enne festivali kokku kolmel korral. Esimesel nõupidamisel rääkisime läbi kõikide meeskonnaliikmete ülesanded enne korraldusprotsessis ja festivali toimumise päeval, kaardistasime meie tugevused ja nõrkused ning otsisime ideid osalejate vaba aja sisustamiseks. Projekti algusnõupidamine on projektigrupi esimene kokkusaamine, kus jaotatakse ülesanded, räägitakse eesmärkidest ja tutvutakse üksteisega (Perens 2001). Eraldi tegin kokkusaamised päevajuhtidele, kus arutasime nende tööd ning harjutasime ka päevajuhiks olemist. Samuti tuldi ühel sellisel kokkusaamisel mõtlele, et ka päevajuhid võiksid kostüüme kanda ja etendusi sketšiga sisse juhatada, see tähendas meie ühist MTÜ Kungla kostüümilao külastust ning iga kostüümi ning sketši läbimõtlemist. Ka fotograafidega suhtlesin eraldi, sest pidime kokkuleppima, mis keskkonda pildid üleslaetakse ning millised õigused jäävad piltide autoritele.

Perensi järgi on tähtis, et projektigrupi suurus oleks piisav püstitatud ülesannetele (Perens 2001, lk 103). Projektigrupi ja korraldusmeeskonna suuruseks oli 12 inimest, kelle hulka kuulusid ka kaks Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse heli- ning valgustehnikut, kes oma kogemuste ja teadmistega minus erilist aukartust tekitasid. Pean oma juhtimisoskust 12 inimese juhtimiseks piisavaks, ning planeerimise ja korralduse käigus ei pidanud keegi tegema liialt lisatööd ega tegevusetult olema. Kogu ettevalmistustööde ajal olid pea kõik 12 inimest festivaliga seotud. Ma ei tahtnud, et sündmuse päeval tuleks keegi ainult pildistama või lavale appi, pidasin tähtsaks et vabatahtlikud teaksid juba enne, milline korraldus ja ettevalmistus sellisele festivalile eelneb.

Kooliteater 2018 Valgamaa vooru korraldusmeeskonda kuulusid:

- 1) Kaks päevajuhti
- 2) Vene keele oskusega vabatahtlik juhiks kui venekeelsetel gruppidel tekib mõni spetsiifiline probleem, mida projektijuhi vene keele oskusega lahendada ei saa.
- 3) Garderoobi ajakava jälgija ja suunaja lava taga.
- 4) Lavapoiss, kes teab Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse lavainvetari ja selle tööpõhimõtteid ning on abistavaks jõuks rekvisiitide ülesseadmisel.
- 5) Fotograaf
- 6) „Tulekustutaja“, kes vajadusel käis asju juurde hankimas või kedagi transportimas.
- 7) Žürii parem käsi, kes jälgis, et žürii õigel ajal saalis oleks ja nendeni õiged vahendid ning dokumendid jõuaksid.
- 8) Helitehnik
- 9) Valgustehnik
- 10) Projektijuht ja tema abi

3.3 Eelarve ja selle täitmine

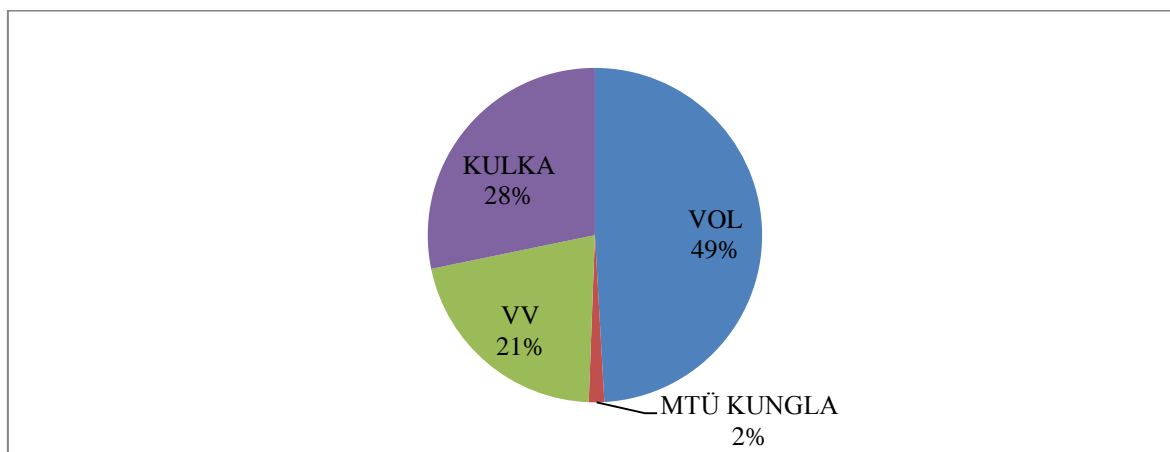
Projekti eelarvet saab koostada, kui kõik vajalikud ressursid ja tegevused on läbimõeldud. Projekti eelarvesse saab lisada ainult need kulutused, mis on projektiga seotud (Mägi 2011). Projekti rahastamiseks on vajalik teada millised on tingimused ja võimalused rahastust saada, ning iga rahastuse taotlemine on seotud riskiga, et soovitud toetust ei eraldata (Koorep 2014).

Projekti eelarvet koostades tuleb kulud väga täpselt lahti kirjutada ning jälgida erinevate rahastajate eelarve vorme. Informatsiooni eelarve koostamiseks saadakse hinnapakumiste teel. (Mägi 2011) Kooliteater 2018 Valgamaa vooru eelarvet koostades võtsin arvesse 2017. aasta

festivali kulutusi, hinnapakumisi toitlustusele ja auhindadele ning viisin end kurssi transpordi ja kütusehindadega.

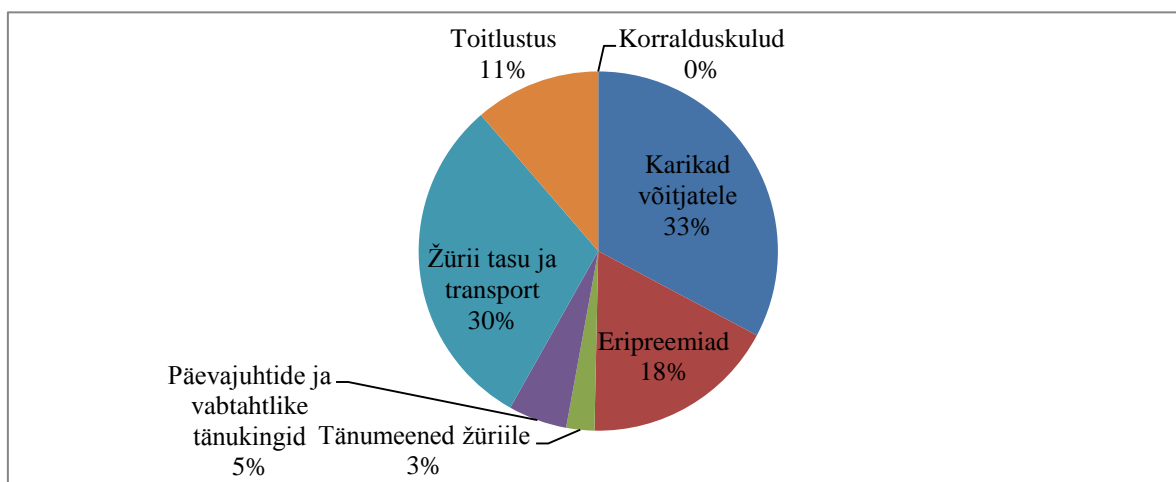
Kooliteater 2018 Valgamaa vooru eelarve summaks oli 785 eurot, ning täitsime selle 708.36 euro ulatuses (Lisa 3). Festivali tulud tulid Eesti Kultuurkapitali Valgamaa Ekspertgrupilt (KULKA), Valga Vallavalitsuselt (VV), Valgamaa Omavalitsuste Liidult (VOL) ning MTÜ Kungla omaosalusest. Festivali korraldamiseks tuli kirjutada kaks rahastustaotlust: Eesti Kultuurkapitali Valgamaa Ekspertgrupile ja Valga Vallavalitsusele. Minu rõõmuks on Valgamaa Omavalitsuste Liit maakondliku kooliteatri festivaliga iga-aastaselt arvestanud, ning lubas meile kasutada kuni 400 eurot. VOL-i poolne toetus andis võimaluse katta KULKA ja Valga valla poolt küsitust vähema summa eraldamise. Tulude protsentuaalset jagunemist näeb Joonisel 1.

Joonis 1. Tulude jagunemine.

Rahastamise, arvete ning tööjõukulude maksmisel abistas meid VOL. Iseseisvalt ei pidanud me ühtegi töölepingut žüriiliikmetega sõlmima. Eelarves olevateks kuludeks olid karikad võitjatele, eripreemiad, tänumeened žüriile, tänumeened juhendajatele ja truppidel, päevajuhtide ja vabatahlike tänukingid, korraldajate ja žürii toitlustus ning korralduskulud. Kulused kirja pannes ning erinevate rahastajate vahel jaotades pidin silmas pidama paljusid aspekte. Näiteks ei rahasta Valga vald toitlustust ning sõidukulusid, seetõttu pidi see kulu minema VOL-i rahastusest. Kulutusi protsentuaalselt näeb Joonisel 2.

Joonis 2. Kulude jagunemine

Festivali suurimaks kuluks olid karikad võitjatele (204 eurot) ning kulutused žürii tasuks ning transpordiks (190 eurot). Korralduskulud, kuhu kuulusid kontoritarbed ja printimine moodustasid kuludest alla ühe protsendi. Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus MTÜ Kunglalt ruumide rendi ning valgus- ja helitehnika eest tasu ei võtnud.

Eelarve tegi mind murelikuks veidi enne festivali toimumist, sest esitasime rahastustaotlused viimastesse voorudesse, ning vastused võisid tulla peale sündmuse toimumist. Kuigi olime kindlad, et rahastused tulevad, pidasin ainsaks kindalaks tuluks kuni kinnituskirjade saamiseni siiski VOL-i rahastust.

3.4 Programm

Kooliteater 2018 Valgamaa vooru programm (Lisa 4) koosnes 12 erinevast Valgamaa koolinoorte etendusest, festivali avamisest, auhinnatseremooniast ning lõpetamisest. Lisaks tuli noortele leida ka tegevus ajaks, kui žürii otsuseid langetas. Kavast tuli väga täpselt kinni pidada, ning tehniline kava (Lisa 5) oli üles ehitatud suisa minutitäpsusega. Programmi kokku pannes pidi meeskond arvestama etenduste pikkuste, ettevalmistusaja ning selle võimalusega et mõni noor mängib mitmes etenduses. Samuti tahtis meeskond kõigepealt esineda lasta algklassidel, et nende päev liiga pikaks ei muutuks. Lisaks festivali etenduste kavale tuli kokku panna ka garderoobide kasutamise ajakava (Lisa 6). Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses on kaks esinejate garderoobi ning ka nende kasutus tuli minutitäpsusega paika panna. Garderoobide kava koostamisel tuli samuti silmas pidada ettevalmistus ning esinemisaegu ning proovida ühe näitetrupi erinevad ruumikasutusajad järjest ühte ruumi saada, et oleks vähem kostüümide ja rekvisiitide liigutamist.

3.5 Turundus

Kooliteater 2018 Valgamaa vooru turundust tehes mõtlesin eelkõige sündmuse sihtgruppidele ning nende vajadustele, toetudes Philip Kotlerile. Samuti jagan P. Kotleri mõtet sellest, et turundus on üha enam läinud üle vahetule suhtlusele ja võrkudele. (Kotler 2002)

Kooliteater 2018 Valgamaa vooru sihtgruppideks on:

- 1) Valgamaa koolide näitetrupid ja nende liikmed
- 2) Teatri- ja kultuurihuviline publik Valgamaalt kui ka kaugemalt
- 3) Valgamaaga seotud haridus- ja võimuasutused

Turunduses panin pearõhku otsesuhtlusele. Kõigile võimalikele osalejatele saadeti kiri ja registreerimisvorm ning pakuti igakülgset abi ja toetust probleemide korral. Et kõik huvilised saaksid vajaliku info, siis saadeti igasse Valgamaa kooli ja noortekeskusesse ka teavitus toimuma hakkavast festivalist, sest aasta jooksul võib tekkida nii mõnigi uus trupp. Laiemaks Valga maakonna noorte hõlmamiseks kasutasime sotsiaalmeediat, Facebooki, abi. Et luua soe õhkkond ja tuua korraldusmeeskond publikule ja meeskonnale lähemale, postitasime nädala jooksul enne sündmust igast meeskonnaliikmest foto ja väikese tutvustuse. Selle eesmärgiks oli vabatahtlike tuttavate teavitamine sündmusest ning sellest, et nende tuttaval on maakondlikult tähtsal sündmusel oma roll kanda.

Festivali turundus ei jäänud ainult sotsiaalmeediasse. Igas koolis ja suuremas Valga linna asutuses, mõnedes kohvikutes ning kauplustes olid üleval festivali plakatid (Lisa 7). Plakati kujundus on minu omalooming. Arutasime meeskonnaga ning ei pidanud vajalikuks selleks professionaali abi paluda. Plakat ning läbiv kujundus sai tehtud Interneti vabavara Adobe Spark abil.

Kooliteater 2018 Valgamaa vooru turunduse eesmärgid:

- 1) Vähemalt üheksa osalevat truppi, igasse vanuseastmesse kolm. (sai täidetud)
- 2) Meediakajastus Lõuna-Eesti Postimehes ja Tankla lehes. (sai osaliselt täidetud)
- 3) Saali täituvus igal etendusel vähemalt 50% ulatuses. (sai täidetud)

3.6 Riskianalüüs

Riskianalüüsi eesmärgiks on hinnata projekti käigus ettetulevaid ohte ning viia nende tekkimine miinimumini. Riskianalüüsi koostamise eest vastutab projektijuht, ning riske hinnatakse kahel skaalal tõsidus (1-3) ja tõenäosus (1-3). Samuti sisaldab riskianalüüs ennetavaid tegevusi ohtude ära hoidmiseks ning ka korrigeerivaid tegevusi, kui ohud on juba tekkinud (Koorep 2014).

Festivali riskianalüüsi (Lisa 8) koostades toetusin oma varasematele kogemustele ja panin rõhku just sellele, et osalejad on lapsed või noorukid ning et festival on piletita, mis võimaldab ligipääsu kõigile soovijatele. Riskianalüüsi tutvustasin nii vabatahlikele kui ka tehnilisele meeskonnale, samuti kandsin seda endaga alati kaasas.

3.7 Tulemused, probleemid ja hinnang sündmusele

Tunnen suurt uhkust ja heameelt, et Kooliteater 2018 Valgamaa voor peaesmärk korraldada festival, kus selguksid Valgamaa esindajad vabariiklikule festivalile, sai täidetud. Valgamaa noored näitlejad sai lavakogemuse ja võimaluse üksteist näha ning suhelda. Kindasti said suurepärase maakondliku sündmuse korraldamise kogemuse ka festivali vabatahtlikud, kes olid peamiselt keskkooli õpilased.

Festivalile registreerus 12 truppi kolmest erinevast vanuseastmest, mis korraldusmeeskonna jaoks oli täitsa piisav ning žüriil oli võimalus igas vanuseastmes võitja valida vähemalt kolme erineva etenduse vahel. Osalejaid oli 106, lisaks veel juhendajad. Publiku hulgaga võib rahule jääda. Pea alati oli saal 50% ulatuses täidetud ning rõõmustav oli näha, et Valga linna koolid olid õpilastel lubanud festivali koolipäevast vaatama tulla. Samuti oli publiku hulgas näha Valga linna ja maakonna juhte ning Valgaga enam mitte nii tihedalt seotud inimesi, kes seda traditsioonilist festivali kodukohta vaatama tulid.

Projektijuhi põhiülesanded on seotud projekti plaanimise, ohjamise, koordineerimise ja kontrolliga ning lähtuda seda tehes projektigrupi sisulistest, isikulistest kui ka eelarvelisest ja tähtajalisest aspektist (Perens 2001, lk 108). Arvan, et sain projektijuhina nende aspektidega üsangi hästi või rahuldavalt hakkama. Festival oli sisukas, vabatahlike tööd ja tegemised olid neile määratud, lähtuvalt nende isikulistest omadustest ja kogemustest. Festivali eelarve sai täidetud ja puudujääke ei tekkinud, samuti said vajalikud lepingud ja taotlused esitatud õigeaks ajaks.

Arvan, et suhtlemine truppide, juhendajate ja toetajatega oli piisav ning produktiivne. Eriliselt rõõmu valmistas see, kui palusin Valga Gümnaasiumil ning Valga Põhikoolil festivali vabatahtlikele lubada vaba päev, et nad saaksid korraldustöös osaleda. Mõlemate koolide õppejuhid oli positiivselt meelestatud, et nende õpilased sellise maakondliku sündmuse korraldamise juures rolli mängivad ning vaba päeva saamisega ei olnud probleeme. Enim tundsin hirmu suhtlemise ees heli- ning valgustehnikutega, sest tunnen end sellel alal siiski vähikuna, kuid siiski muretsesin ilma asjata ning tegemist oli väga toetavate tehnikutega.

Festivali nõrgimaks küljeks pean siiski vähest meediakasjastust. Olin turunduse enda kanda võtnud, ning ei hoolitsenud piisavalt selle eest, et meie festivali rohkem näha oleks. Siiski, tegid kaks fotograafi väga head tööd festivali jäädvustades, ning Lõuna-Eesti Postimees kasutas oma Interneti väljaandes just meie vabatahtlike poolt tehtud fotosid. Samuti avaldati üleskutse festivalil osaleda ning plakat Valgamaa noorte ajalehes Tankla ja sündmuse Facebooki leht oli igapäevaselt aktiivne.

Pean Kooliteater 2018 Valgamaa vooru õnnestunud kultuurisündmuseks. Täitsime kõik eesmärgid ja antud lubadused. Samuti sai minu juhitud meeskond kiidusõnu nii juhendajatelt, žüriilt kui ka Valga maakonna võimuesindajatelt.

4. ENESEREFLEKSIOON

Kooliteater 2018 Valgamaa voorul täitsin projektijuhi ja peakorraldaja ülesandeid. Arvan, et tulin oma ülesannetega hästi toime ning mind aitas minu varasem mitmekordne osalemine eelivate aastate festivalidel, ning 2016. aastal kultuurikorralduse praktikaks valitud Kooliteater 2016 vabariiklikul festivalil peakorraldaja parema käe roll. Teadsin juba korraldama asudes, mida ja kuidas tahan muuta ning mis kindlasti peab samaks jääma. Kooliteater 2018 Valgamaa voor on seni minu esimene projekt, mida juhtinud ning suurim korralduslik vastutus, mille võtnud olen.

Juba Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiasse õppima asudes teadsin, et tahan loov-praktiliseks lõputööks teha mõne sündmuse kodukohas. Otsisin kaua võimalust mõne traditsioonilise sündmusega tegeleda, sest polnud suutnud leida ideed, mis oleks võinud uueks edukaks sündmuseks või traditsiooniks saada. Kuid lahendus oli mulle kõige lähedamal, võtsin ühendust oma praktikabaasi juhendaja ning muusikalitrupi lavastaja Siiri Põldsaarega, et ta mulle Kooliteatri festivali korraldamise usaldaks. Nii Siiri kui ka kogu MTÜ Kungla olid minu sooviga nõus ning positiivselt meelestatud. Selline kohene tagasiside ning toetus olid mulle väga tähtsad ning teadsin, et probleemide puhul saan alati nõu küsida traditsiooni edasiviija käest. Sain oma otsusele palju positiivset tagasisidet nii tuttavate kui ka linnarahva käest.

Projektijuhil peavad olema erialased, juhtimisalased ja projektijuhtimis oskused ning tema isiksus meeskonnatööle orienteeritud, loominguline, algatus- ja läbilöögivõimeline. Samuti peaks projektijuht olema vaba suhtleja, osav läbirääkija, usaldusväärne ning valmis otsustama. (Perens 2001, lk 107-108) Arvan, et mul on olemas erialased ja ka juhtimisalased oskused ning oskasin neid ka oma töös kasutada. Palju uut õppisin just projekti juhtides. Sain tunda kogu vastutust ning seda, et on hetki, kus kogu festivali käik sõltub minu otsustest ja tegudest. Leidsin korraldusmeeskonnaga kohe ühise joone, ning asusime ühise eesmärgi nimel tööle. Nende kahe kuuga, kui noored juba ettevalmistustesse ja korraldusse sidusin, muutus meie seltskond suureks kooliteatri pereks, ühiselt otsustati, mida meeskond kannab, kuidas on tööetikaga ja millistest reeglitest kinni peetakse (vt lk 11). Pean seda oma töö üheks suurimaks viljaks.

Peakorraldajana tundsin ka, et nii mõnigi isikuomadus või kartus segab pisut minu tööd. Enim kartsin just läbirääkimisi ja üksinda otsustamist ning sain aru, et minu liialt järeleandlik meel põhjustas palju lisatööd ja mõttetööd. Projekti alguses ei olnud ma just väga hästi meelestatud, kui pidin kellelegi helistama ja mida küsima või siis selgitama. Olen väga kinnise iseloomuga ning mulle ei meeldi väga abi või toetust küsida. Seetõttu ei hakanud meie meeskond ka sponsoreid otsima, sest teadsin, et ei tunne end seda tehes mugavalt. Praegu tunnen, et tegelikult oleksin võinud selle riski siiski võtta ning sponsoreid otsida. Sponsorite leidmine oleks vähendanud meie toitlustuskulusid, oleks pakkunud meie festivalile kui ka sponsorile lisa turundust ning mulle kui korraldajale uue kogemuse ning julguse ka edaspidi sponsoreid otsida.

Kuigi kõik laabus üldjoontes hästi oli ka hetki, kus ennast nii enesekindlalt ei tundnud. Nimelt oli palju sekeldust žüriiliikmetega, kolmest žüriiliikmest oli nädal enne festivali kindel vaid üks. Esimeseks tagasilöögiks oli kohaliku harrastaja ning näitlejatudengi tihe kooligraafik ning tudengi õppejõud ei lubanud teda festivalile žüriiliikmeks. Olin sellega arvestanud, et žüriiliikmetega on kõik korras ning ei osanud sellele mõeldagi, et miski võiks muutuda, sest teadsin juba üsna kaua, et meie festivalil on just selline žürii. See oli probleem, mis pani mind pabistama ja kogu festivali toimumise üle järele mõtlema mitmeks päevaks. Ükski aspekt festivali korralduses ei olnud veel läinud plaanivastaselt. Siiski võtsin end kokku ja otsisin uue kohaliku harrastaja ning arvasin sellega probleemi lahendatud saadud. Siiski selgus vähem kui nädala pärast, et minu poolt leitud kohalik harrastaja ei saa osaleda, kuid tundis endal kohustust mind pisut aidata ja leidis enda asemele samaväärse žüriiliikme. Samuti pidi festivali professionaalset žüriiliiget minema erakorralisele ärasõidule, mis mind enim hirmutas, kuid sarnaselt harrastajale otsis ka tema endale asendaja. Kuigi olin saanud uue žürii, siis tundsin end ikka pisut halvasti, et žüriisse ei kuulunud need liikmed, kellega kõigepealt arvestanud olin. Siiski muutus see, kui festivali päeval žüriiliikmetega kokku sain ning pidin tõdema, et uus koosseis on sama tugev, professionaalne ja usaldusväärne kui esimene.

Kiiret reageerimist nõudis ka tõsiasi, et kaks rahastajat – Valga vald ja KULKA eraldasid meile vähem vahendeid kui olime küsinud, siiski oli VOL meile kasutada andnud pisut rohkem kui olime eelarves arvestanud. Seetõttu pidime festivali eelarvet mitu korda muutma, ning erinevaid kulusi ka pistu vähendama. Meie õnneks olime arvestanud suuremate transpordi-, toitlustus- ning korralduskuludega, mille arvelt saime lisaraha meenete ja eripreemiate jaoks.

Oma suurimateks tugevusteks pean viisakust, emapaatiavõimet ja oskust asju läbi huumori võtta. Panin ka oma vabatahtlikele südamele, et igas olukorras tuleb jääda viisakaks, nii osalejate,

publiku kui ka meeskonna vastu. Alul kardetud suhtlus tehnilise meeskonnaga sai aga festivali käigus täiesti nauditavaks ja seda kõike tänu minu viisakusele, oskusele kuulata ja lasta rääkida ning huumorimeelele, mis meid üsna ruttu ühiseks meeskonnaks muutis. Samuti oli tehniline meeskond positiivselt üllatunud kui teada said, et ka neile on meeskonnaga koos lõunasöök mõeldud, sest tavaliselt sündmuste korraldajad ei näe neid kui meeskonnaliikmeid, mis aga minu ja MTÜ Kungla jaoks on täiesti iseenesest mõistetav.

Tunnen rõõmu, et minule usaldati meie maakonnas nii tähtsa sündmuse korraldamine. Leidsin loov-praktilist lõputööd tehes palju uusi kontakte ja inimesi, kellega tahan kindlasti koostööd jätkata. Tean, et olen kultuurikorralduse erialal õppides palju uut saanud, kuid siiski on veel rohkem mida saan arendada ja juurde õppida. Festivali korraldamine andis mulle võimaluse end proovile panna, leida oma tugevad ja nõrgad küljed ning enesekindluse, et ka mina suudan midagi tähtsat ja head korraldada.

KOKKUVÕTE

Käesolev töö kajastab Kooliteater 2018 Valgamaa vooru korraldustööd ning teoreetilisi teadmisi läbi projektijuhi silmade. Samuti on siia koondatud teoreetised allikad, mille oma korraldustöö aluseks võtsin. Kooliteater 2018 Valgamaa voor on traditsiooniline MTÜ Kungla poolt juhitud koolinoorte teatrifestival mis annab noortele näitlejatele võimaluse eneseväljenduseks ja lavaliseks kogemuseks. Kuid tegemist on siiski konkurssiga, ning lisaks eneseväljendusele on truppidel ka võimalus oma kodumaakonda uhkelt vabariiklikul Kooliteatrite festivalil esindada.

Arvan, et tegin oma tööd projektijuhi ja peakorraldajana piisavalt hästi ning sain hakkama kõigi murede ja probleemidega, mis korraldustöös ette tulid. Oskasin paljusid probleeme ette näha ning nendeks valmistuda, reageerisin kiiresti ja leidsin kõigile korralduslikele probleemidele ka ammendava lahenduse. Tõin erinevate organisatsioonide inimesed üheks kooliteatri meeskonnaks kokku ning nautisin kogu seda protsessi täiest hingest.

Leian, et oleksin peakorraldajana saanud nii mõnegi asja teha paremini – näiteks pühenduda rohkem turundusele ja sponsorite leidmisele. Võtan selle teamiseks ning järgmiste sündmuste korraldamisel pean neid vigu kindlasti silmas ja ei lase neil uuesti tekkida. Siiki sain hakkama ning olen nüüd kindlasti enese- ja otsusekindlam.

Läbi minu silmade festival õnnestus! Osalejad olid rahul, korraldusmeeskond nautis oma tööd ning suutsime täita kõik eesmärgid. Samuti sai kogu festivali korraldus kiita, kui läbimõeldud ja kõigega arvestav. Tähtsaimaks pean oma meeskonna tagasisidet, mis oli eranditult positiivne kui jätta välja, et noored oli festivali lõpuks väsinud, kuid see kõik käib korraldajate elu juurde.

Olen nelja aastaga Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias õppides õppinud palju uut, kuid siiski sain aru, et mul on veel nii palju õppida ning kogemusi koguda. Me kõik võime olla head teoreetikud, kuid kogu õpitut praktiseerides saab alles aimu, mida üks sündmuse korraldamine ning projekti juhtimine endast kujutab.

KASUTATUD ALLIKAD

Alas, R. 2008. Juhtimise alused. Külilm.

Arengustrateegia „Valgamaa 2020“. 2014.

http://valga.maavalitsus.ee/documents/180027/2279601/arengustrateegia_Valgamaa+2020_27.11.2015+seisuga.pdf/17e7c38b-fbe7-4c80-93ff-ac6e3d011e9b (20.04.2018)

De Rond, M. 2013. Meeskond ja mina. Tallinn. Äripäev.

Eesti Konjunkturiinstituut. 2012. Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ja analüüs.

http://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri_ja_spordisundmuste_majanduslik_moju.pdf (21.04.2018)

EHL. 2018. Eesti Harrastusteatri liidu arengukava 2016-2020.

<http://www.harrastusteatriid.org/arengukava> (01.05.2018)

Koorep, P. Projektitöö I. 2014. [Loengukonspekt]. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.

Kotler, P. 2002. Kotleri turundus. Tallinn: Pegasus OÜ.

KUNGLAMUUSIKALID. 2018. Etendused läbi aegade.

<http://www.kunglamuusikalid.ee/ETENDUSED-LABI-AEGADE> (01.05.2018)

Loov Eesti. 2018. Mittetulundusühing.

<http://www.looveesti.ee/alusta-ettevotlusega/ettevotlusvormid/mittetulundusuhing-mtu/> (01.05.2018)

MAKIS. Omatulu teenimine. 2018.

<https://www.makis.ee/nouanded/rahastamine/omatulu-teenimine> (01.05.2018)

Mittetulundusühing „Kungla“ põhikiri. 2004

Mägi, J. 2011. Organisatsioon ja juhtimine. E-kursus. Kuressaare Ametikool.

<http://web.ametikool.ee/jane/okj/?Avaleht> (5.05.2018)

Perens, A. 2001. Projektijuhtimine. Tallinn

Valgamaa noorsootöö arengustrateegia 2009-2020. 2008.

<http://valga.maavalitsus.ee/documents/180027/2279601/Noorsoot%C3%B6%C3%B6%20arengustrateegia+2009-2020.pdf/0fc4e3e1-5f7c-46ca-9393-7825d1636c9c> (20.04.2018)

Virovere, A., Alas, R., Liigand, J. 2005. Organisatsioonikäitumine. Tallinn: Külim

LISAD

Lisa 1. Festivali korralduse- ja turundusplaan

Aeg	Tegevus	Lisamärkused
November 2017	Idee kokkupanek	
November 2017	Kokkulepped Valga Kultuuri- ja Huvialakeskusega	
November-detsember 2017	Rahastustaotlused	
Jaanuar 2018	Registreerimisvormi väljasaatmine	
Jaanuar 2018	Vabatahlike leidmine	Vaja on suunajaid, inimesi registreerimislauda, garderoobide juurde jne.
Veebruar 2018	Ühendust võtta Valgamaa koolidega, et lapsed saaksid koolipäevast festivali vaatama tulla.	
Veebruar 2018	Žürii liikmete leidmine	
Veebruar 2018	Kokkulepped Tanklaga	Artikkel maakonna noortelehes ja võimalusel ka fotograaf.
19. veebruar 2018	Eelteade meediaväljannetele festivali kohta	Lõuna-Eesti Postimees, Raadio Ruut, Tankla.net
19. veebruar 2018	Festivali info erinevatesse kultuurisündmuste kalendritesse	Kultuur.info.ee jne

Märts 2018	Osalejate info kogumine ja töötlemine	Välja selgitada tehnilised vajadused, erisoovid jne, et need heli-ning valgustehnikutele edastada.
Märts 2018	Festivali olmekorralus	Festivali kava, osalejad jne
Nädal enne festivali	Igapäevane postitus vabatahlike kohta Facebookis	
19. märts 2018	Pressiteade festivali kohta	
23. Märts 2018	VALGAMAA KOOLINOORTE TEATRIFESTIVAL 2018	
Märts 2018	Tagasiside festivali kohta ning järelkajastus.	

Lisa 2. Aruanne Valga vallale

ARUANNE

Projekti teostaja	MTÜ Kungla
Registri number	80214608
Aadress	Andrese 12, Valga
Projekti nimi	Kooliteater 2018 Valgamaa voor korraldamine
Projekti toimumisaeg	23. märts 2018 Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses
Lepingu kuupäev ja nr.	. aprill 2018 nr 15-2/
Eraldatud summa	150 eurot
Projekti kogumaksumus	708,36 eurot

Sisuline aruanne :

23. märtsil korraldas MTÜ Kungla Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses traditsioonilise vabariikliku kooliteatrite festivali Valgamaa vooru. Festivalile registreerus 12 kooliõpilaste teatritruppi Valgast ja Tõrvast, kes omavahel mõõtu võtsid. MTÜ Kungla on antud festivali korraldanud 13 aastat noorte vabatahtlike toel. Konkurss korraldati vabariikliku reglemendi järgi kolmes vanuserühmas ning iga vanuserühma parim esindab Valgamaad suurel konkursil. Asjakohast ning professionaalset tagasisidet andis kolm žüriiliiget: Harrastusteatrite Liidu tegevjuht ja draamaõpetaja Kristiina Oomer, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia lavastaja- ja näitlejatudeng Mari Anton ning kohalik harrastaja Ene Tuisk, kes lavalaudu kulutanud Saue Seeniorteatris ning nüüd tegutseb taas kodukohas Sangastes. Žürii suurimaks ülesandeks oli valida parimad trupid Valgamaad esindama ning välja anda kümme eripreemiat. Auhindadeks oli graveeritud tahvliga teatrisümbol ning lõbusad padjad ja meened. Juhendajaid tänasime vigurküünaldega ning vabatahtlikke pühendumise eest energiat andva šokolaadi ning mälestuseks jäävate võtmehoidjatega. Päeva juhtisid Kungla muusikalitruupi liikmed Mihkel Ott ja Anna-Kaisa Nõmme, kes valmistasid ette truppide tutvustused. Žürii otsuse tegemise täitsid Mareli Nielson ja Lissa-Anna Lender energiliste publikumängudega.

Kooliteatrite festivali Valgamaa voor oli avalik sündmus, mis oli kõigile osalejatele ning publikule tasuta. Eriti suurel arvul külastasid festivali Valga Põhikooli õpilased. Hinnanguliselt oli publikut 600 inimest.

Sündmust kajastati enne ja pärast toimumist facebookis loodud sündmuse leheküljel https://www.facebook.com/events/858836587621753/?active_tab=discussion ning ajalehes Lõuna-Eesti Postimees <https://lounapostimees.postimees.ee/4451363/galerii-teatripisikuga-nakatunud-noored-toid-lavale-12-etendust> (26.03.2018)

Finantsaruanne:**Tulud:**

KULKA Valgamaa ekspertgrupp - 200 eur

Valga vallavalitsus - 150 eur

Valgamaa Omavalitsuste Liit - 347.79 eur

MTÜ Kungla - 10.57 eur

KOKKU: 708.36 eur

Kulud:

Karikad võitjatele (11tk) - 204 eur

Eripreemiad (12tk) – 109.35 eur

Tänumeened žüriile (3tk) – 15.75 eur

Tänumeened juhendajatele ja truppidele (10+10) – 67.27 eur

Päevajuhtide tänukingid (2 inimest) – 32.89 eur

Žürii tasu ja transport - 190 eur

Korraldajate ja žürii toitlustus (15 inimest) – 70.50 eur

Korralduskulud (paber kuulutuste, tänu- ja aukirjadele, markerid) – 18.60 eur

KOKKU: 708.36 eur

Koostaja (nimi, allkiri, kuupäev):

Siiri Põldsaar /allkirjastatud digitaalselt/

07. aprill 2018.a.

Lisa 3. Eelarve

Kuluallikad	Summa (eurodes)	Täidetud kulud (eurodes)
Karikad võitjatele	200	204
Eripreemiad	100	109,35
Tänumeened žüriile	30	15,75
Tänumeened juhendajatele ja truppidele	80	67,27
Päevajuhtide ja vabatahtlike tänukingid	60	32,89
Žürii tasu ja transport	150	190
Toitlustus	125	70,5
Korralduskulud	40	18,6
	785	708,36

Tuluallikad	Summa (eurodes)	Täidetud tulud (eurodes)
KULKA Valgamaa ekspertgrupp	300	200
Valga Vallavalitsus	170	150
Valgamaa Omavalitsuste Liit	275	347,79
MTÜ Kungla	40	10,57
	785	708,36

Lisa 4. Festivali programm

Kooliteater 2018 Valgamaa voor

23. märts Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses

Ajakava

11.00 Avasõnad ning festivali avamine

1.-4. klassid

11.15-11.30 Tõrva ANK-i Hingevärvid „Mutionu pidu“

11.40-12.00 Valga Priimetsa kooli näitetrupp Punane maa „Haned – luiged“

12.10-12.20 Tõrva Gümnaasiumi näitetrupp KIKI-MIKI „Kass Karlotte“

5.-9. klassid

12.35-12.45 Valga Põhikooli 8. klass „Kõik võib olla jõuluõhtul“

12.55-13.25 Tõrva Gümnaasiumi draamakasvatuse trupp Dramaatikud „Jätame pallid terveks“ 13.35-

13.45 MTÜ Kungla Dreamband „Õo vanaema juures“

13.45-14.20 LÕUNA

14.20-14.30 Algklasside auhinnatseremoonia

5.-9. klassid

14.30-15.05 MTÜ Kungla MiniKungla „Kuninga uued rõivad“

15.15-15.35 Tõrva Gümnaasiumi teatritrupp Pigilind „Näitemängimine“

15.45-16.00 Valga Põhikooli teatritrupp DraamaLaama „Valge rätik...“

10.-12. klassid 16.10-16.55 Tõrva Gümnaasiumi näitering „Sketšid“

17.10-17.40 Tõrva ANK-i Hingevärvid „Paradiis“

17.50-18.00 MTÜ Kungla Kungla noored „Blondiin tanklas“

18.00-18.30 Tegevused teatrisaalis

18.30 Auhinnatseremoonia ja festivali lõpetamine

Lisa 5. Tehniline ajakava heli- ja valgustehnikutele

Kooliteater 2018 Valgamaa voor

23. märts 2018

Enne igat etendust võtavad kaks päevajuhti raadiomikrofonidega sõna, ning juhatavad etenduse sisse. Mikrofonid tööle lavale astumise ajal, ning välja lavalt lahkumisel.

	Aeg	Tegevus laval	Vajalikud tehnilised vahendid
	11.00	Avasõnad ning festivali avamine	Kaks raadiomikrofoni ning tavavalgus
1	11.15-11.30	Tõrva ANK-i Hingevärvid „Mutionu pidu“	Tavaline lavapilt, tavaline helisüsteem.
2	11.40-12.00	Valga Priimetsa kooli näitetrupp Punane maa „Haned – luigid“	Laval tavavalgus, helipulti tuleb inimene, kes näitab mis lugu mängib. Lood lähevad esitamisele segamini.
3	12.10-12.20	Tõrva Gümnaasiumi näitetrupp KIKI-MIKI „Kass Karlotte“	Helifailid
4	12.35-12.45	Valga Põhikooli 8. klass „Kõik võib olla jõuluõhtul“	2 peamikrofoni ja spot-valgus, black-out
5	12.55-13.25	Tõrva Gümnaasiumi draamakasvatuse trupp Dramaatikud „Jätame pallid terveks“	Tavaline valgustehnika, tavaline helitehnika.
6	13.35-13.45	MTÜ Kungla Dreamband „Öö vanaema juures“	Valguse muutumine lava tagumises ja esimeses pooles
	13.45-14.20	LÕUNA	
	14.20-14.30	Algklasside auhinnatseremoonia	Kaks raadiomikrofoni
7	14.30-15.05	MTÜ Kungla MiniKungla „Kuninga uued rõivad“	Stangele vooluvõrku ühendatav lühter, 4 koorimikrofoni, digiklaver, hämarduv valgus
8	15.15-15.35	Tõrva Gümnaasiumi teatritrupp Pigilind „Näitemängimine“	Helifailid
9	15.45-16.00	Valga Põhikooli teatritrupp DraamaLaama „Valge rätik...“	Otse valgust ühte punkti ning vahelduvalt valgust lavale ehk (tahaplaanile) ning taas punkti jne.
10	16.10-16.55	Tõrva Gümnaasiumi näitering „Sketšid“	Tavaline heli
11	17.10-17.40	Tõrva ANK-i Hingevärvid „Paradiis“	Punktvalgus lava keskel, tavaline helitehnika.
12	17.50-18.10	MTÜ Kungla Kungla noored „Blondiin tanklas“	Mikrofon lava taga, heliefektid failidena
	18.00-18.30	Tegevused/mängud teatrisaalis	Kaks raadiomikrofoni; projektor ja ekraan - mängu läbiviija tuleb üles helipulti.
	18.30	Auhinnatseremoonia ja festivali lõpetamine	Kaks raadiomikrofoni

Lisa 6. Garderoobide kasutamise kava

KOOLITEATER 2018 Valgamaa Voor
Garderoobi kasutamise kava

10.45-11.40	Hingevärvid „Mutionu pidu“
11.40-12.35	KIKI-MIKI „Kass Karlotte“
12.35-13.45	Dramaatikud „Jätame pallid terveks“
13.45-15.20	MiniKungla „Kuninga uued rõivad“
15.20-16.15	DraamaLaama „Valge rätik...“
16.15-18.00	Hingevärvid „Paradiis“

KOOLITEATER 2018 Valgamaa Voor
Garderoobi kasutamise kava

11.15-12.15	Punane Maa „Haned-luiged“
15.15-13.00	8.a klass „Kõik võib olla jõuluõhtul“
13.00-14.00	DreamBand „Õö vanaema juures“
14.00-15.50	Pigilind „Näitemängimine“
15.50-17.10	Tõrva Gümnaasiumi näitering „Sketsid“
17.10-18.15	Kungla noored „Blondiin tanklas“

Lisa 7. Festivali plakat

Lisa 8. Riskianalüüs

Risikianalüüs Kooliteater 2018 Valgamaa voor
Janeli Nielson
peakorraldaja
MTÜ Kungla

Mida arvame juhtuvat?	T	M	Riski suurus (T x M)	Kus??	Millal?	Mida on võimalik teha selle vältimiseks?	Mida teha, kui see siiski juhtub?	Vastutaja	Aeg
ORGANISATOORSED JA ÜLDISED RISKID									
Rahastused jäävad tulemata	1	3	3	Igal pool	Enne sündmuse algust	Korrektset taotlused, andmete kinnitamine.	Tuleb hakkama saada MTÜ Kungla vahenditega ja võimalusel otsida sponsoreid.	Peakorraldaja	ASAP
Vabatahtlike tuleb vähem kohale kui lubas. Ka vabatahtliku haigestumine festivali ajal.	1	2	2	Igal pool	Enne sündmuse algust ja ettevalmistusajal	Kõik vabatahtlikud läbi helistada ja üle küsida	Töö ümberkorraldada, kellelegi lisaülesanded ja võimalusel keegi appi kutusda	Vabatahtlike koordineerija	1 tund
Elektrikatkestus	1	3	3	Igal pool	Kogu festivali ajal		Leida kiire lahendus. Vajalik kultuurikeskuse haldaja number.	Tol hetkel vastutajaks määratu	20 min
Toitlustajapo olne hiline mine	1	2	2	Toitlustus kohas	Enne toitlustus aega	Kellaajad üle täpsustada ja ülekorrata, info ka paberil või meilitsi	Leida žüriile ja vabatahtlikele uus aeg söömiseks. Vajalik toitlustaja number.	Peakorraldaja	10 min
Toitlustatavate hiline mine toitlustusele	3	1	3	Toitlustus kohas	Enne toitlustus aega	Kellaajad üle täpsutada ja kavast kinnipidamine	Toitlustajat kohe teavitada. Vajalik toitlustaja number.	Peakorraldaja	10 min

Ebasobiv seltskond publiku seas	2	3	6	Kogu festiv ali ala	Kogu festivali ajal	Jälgida festivali- külastajaid	Ebasobivas olekus inimeste ärasuunamine, selgitamine miks sinna ei sobita	Täiskavanud vabatahtlikud	10 min
Ebasobiva seltskonna mittelahkumine	2	3	6	Kogu festiv ali ala	Kogu festivali ajal	Õigeaegne reageerimine ja rahulikult välja saatmine	112 - politsei	Peakorraldaja	5 min
RISKID LAVAL									
Võõrad laval ja lava taga	2	3	6	Laval ja lava taga	Kogu festivali ajal	Jälgimine ja kontroll	Inimeste ärasaatmine, vajadusel politsei	Lava- meeskond	15 min
Lava stangede alla kukkumine	1	3	3	Laval	Etenduste ajal, ettevalmistus ajal	Stanged tuleb ette sündmust üle kontrollida, vajadusel kutsuda spetsialist. Stangesid liigutavad ainult festivali meeskond, mitte väikesed lapsed. Pidevalt stangede kinnituste jälgimine.	Etendus vajadusel katkestada. Anda esinejatele uus võimalus alustada. Vajalik kultuurikesk use haldaja number.	Lava- meeskond, pea- korraldaja	ASAP
Tulekahju laval	1	3	3	Laval	Etenduste ajal	Üle kontrollida kõik tuleohtilik, lahtist tuld lavale mitte lubada, valgustite lähedale ei tohi panna kergesti süttivaid asju.	Tulekahju avastamise korral kohe esmaste vahenditega kustutada. Kui see ei õnnestu siis üldine evakuatsioon ja 112. Vajalik kultuurikesk use haldaja number.	Lava- meeskond	ASAP
Helitehnika probleemid	2	3	6	Laval	Etteastete ajal	Kompetentne helitehnik ja kokkulepitud kava	Kiire reageerimine, vajadusel võimalik etendust uuesti esitada	Heli- tehnikud	15 min
Valgustehnika probleemid	2	3	6	Laval	Etteastete ajal	Kompetentne valgustehnik ja kokkulepitud kava	Kiire reageerimine, vajadusel võimalik etendust	Valgus- tehnikud	15 min

							uuesti esitada		
Esineja ei jõua õigeaks ajaks lava valmis	3	1	3	Laval ja lava taga	Enne etteastet	Truppide saatjad tulevad pidevalt meelde, et tuleb kiirusatada, laval olev lavameeskond aitab kõiges.	Trupi saatja annab info edasi päevajuhile, kes siis teatab viivitusest ja sisustada aega	Trupi saatja, lava-meeskond	5 min
Esineja ei jõua õigeaks ajaks ettevalmistama	3	1	3	Laval ja lava taga	Enne etteastet	Esinejatele tuleb selgitada kus ja mis kell nad olema peavad.	Trupp tuleb üles otsida ja õigesse kohta juhatada. Trupi saatja annab info edasi päevajuhile, kes siis teatab viivitusest ja sisustada aega	Trupi saatja, lava-meeskond	5 min

RISKID OSALEJATEGA

Esinejal hakkab halb	2	2	4	Igal pool	Kogu festivali ajal	Osalejate jägimine ja nende selgitamine, et tuleb süüa-juua ja kui end halvasti tuntakse siis sellest kas oma saatjale või vabatahtlikule teada anda.	Laps lavalt ära viia, esmaabi. Vajadusel 112 - kiirabi	Trupi saatja, vabatahtlikud	5 min
Mõni laps läheb linnas kaduma	2	3	6	Kogu linnas	Kogu festivali ajal	Juhendajate südamele panna, et lapsi üksi linna ei lastaks.	Koheselt otsima hakata, vajadusel politsei.	Kaasas olevad juhendajad	30 min
Igavusest tehtavad lollused, lastepoolsed	3	1	3	Igal pool	Kogu festivali ajal	Eelnev tähelepanu juhtimine lubamatutele tegevustele.	Lastega rääkimine, vajadusel piirangud erinevatele tegevustele.	Juhendajad	15 min

SUMMARY

The work contains the organising work and the theoretical knowledge of the Project manager at School Theatre Festival 2018 in the round of Valga County. In the list, there are sources which I used while organising the event. The Valga County round of School Theatre Festival 2018 is a theatre festival for school students which is traditionally carried out by the non-profit organisation Kungla. The event gives young actors a possibility to express themselves as well as gain stage experience. The festival is a competition though, and in addition to expressing themselves, the troupes may have a chance to take pride in representing the local county at the all-republican school theatre festival.

I claim, that I succeeded as a project manager and as the main organiser of the competition, coping with the problems arisen during organising the event. I could foresee the problems and be ready for them, my quick reaction and solutions sorted out the problems effectively. I brought together people from different organisations to co-operate and to work as a team at the school theatre festival, I enjoyed the process with all my heart.

I admit, that as the main organiser, I could have done a few things in a better way, e. g. spending more time on marketing and on finding sponsors. I take the organising of the festival as an experience to learn from and in the future I will bare in mind the situation and I will not let these mistakes reappear. But I managed to organise the event and now I am much more self-confident and determined to make right decisions.

I am of the opinion, that the festival was a success. The participants were contented, the team were enjoying their work and we managed to fulfil all the aims. In addition to that, the organising team were praised for being thorough and thoughtful. The most essential factor for me was the positive feedback from my team, although by the end of the festival, the young people were exhausted, but that is the part of an organiser's life.

During the last four years, I have been gaining a lot of knowledge at the University of Tartu Viljandi Culture Academy, but I admit that there is a lot in this field to study and get experience.

We may be good at theory, but only putting theory into practice gives us clarity, what it takes to organise an event and what project management means.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina JANELI NIELSON (sünnikuupäev: 23.06.1995)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose KOOLITEATER 2018 VALGAMAA VOOR mille juhendajateks on Hannele Känd ja Allan Kährik,
  - 1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
  - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 23.05.2018